

**ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
2014
КОНСОЛИДИРАН**

Информация за банковата група

Българска банка за развитие АД (ББР АД) е създадена на 11.03.1999 г. като акционерно дружество под наименованието "Насърчителна банка" АД.

На 23.04.2008 г. е приет Закон за Българската банка за развитие (ЗББР). С него е уреден обхвата на дейността на банката и на предвидените за учредяване нейни дъщерни дружества.

ББР АД е основен инструмент и канал за провеждане на държавни политики в икономиката, в т.ч. в целеви сфери, региони, отрасли и социални групи. Банката взаимодейства интензивно с всички останали държавни структури с цел осигуряване на максимално въздействие на насочваните публични средства в подкрепа на развитието на икономиката. Акценти в дейността на банката са предекспортното, експортно и мостово финансиране. Традиционно банката ще продължи да предлага инвестиционно по характер финансиране за малкия и среден бизнес при удължена първоначална срочност и релаксирани изисквания към обезпеченията.

Към 31.12.2014 г. внесенят основен акционерен капитал е 601 774 хил. лв. (31.12.2012 г.: 601 774 хил. лв.), като се състои от 6 017 735 обикновени поименни акции с право на глас с номинал 100 лева. Банката е изпълнила изискванията на БНБ за минимално изискван акционерен капитал за упражняване на банкова дейност, както и капиталовите изисквания на ЗББР. Собствеността на капитала се разпределя както следва: 99,9999% се притежава от Република България, представлявана от Министерство на финансите, 0,0001% се притежава от Банка ДСК.

На 04.07.2014 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията са вписани допълнения и изменения в Устава на ББР АД. Съгласно Устава, Банката извършва дейности, предвидени в чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Закона за кредитните институции, съгласно издаден от БНБ лиценз. Банката може да извършва следните дейности:

1. публично привличане на влогове или други възстановими средства и предоставяне на кредити или друго финансиране за своя сметка и за собствен риск;
2. извършване на платежни услуги по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, без издаване на банкови платежни карти и електронни пари, както и изпълнение на платежни операции чрез банкови платежни карти и инструменти за електронни пари;
3. издаване и администриране на други средства за плащане като пътнически чекове и кредитни писма, доколкото тази дейност не е обхваната от т.2;
4. дейност като депозитарна или попечителска институция;
5. финансов лизинг;
6. гаранционни сделки;
7. търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с:
 - инструменти на паричния пазар – чекове, менителници, депозитни сертификати и други, извън случаите по т. 8;
 - чуждестранна валута и благородни метали;
 - финансови фючърси, опции, инструменти, свързани с валутни курсове и лихвени проценти, както и други деривативни инструменти, извън случаите по т. 8
8. търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с прехвърляеми ценни книжа, участие в емисии на ценни книжа, както и други услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти;
9. парично брокерство;
10. консултации на дружества относно тяхната капиталова структура, отраслова стратегия и свързани с това въпроси, както и консултации и услуги относно преобразуване на дружества и сделки по придобиване на предприятия;
11. придобиване на вземания по кредити и друга форма на финансиране (факторинг, форфетинг и други);
12. придобиване и управление на дялови участия;

13. събиране, предоставяне на информация и референции относно кредитоспособността на клиенти;
14. други подобни дейности, определени с наредба на Българска народна банка.

Банката не може да извършва по занятие други дейности, освен горепосочените и предвидените в ЗББР, освен ако това е необходимо във връзка с осъществяване на нейната основна дейност или в процеса на събиране на вземания и по предоставени кредити. Банката може да създава или да придобива дружества за извършване на спомагателни услуги. Банката може да участва в дружества, консорциуми и други форми на сдружаване при спазване изискванията на действащото законодателство.

За изпълнение на своите цели ББР, формира финансова група (Групата) заедно с две свои еднолично притежавани дъщерни дружества – Национален гаранционен фонд ЕАД и Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД.

Национален гаранционен фонд ЕАД (НГФ) е дружество, учредено на 12.08.2008 г. въз основа за Закона за Българската банка за развитие и е регистрирано в Търговския регистър на 22.08.2008 г. Съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ) „Национален гаранционен фонд“ ЕАД е финансова институция, вписана през 2009 г. от БНБ в Регистъра по чл.3, ал.2 от Закона за кредитните институции (ЗКИ). В съответствие с Устава на дружеството, предметът на дейност е:

1. издаване на гаранции за допълване на обезпечението по заеми на малки и средни предприятия;
2. предлагане на други продукти на малки и средни предприятия, като: гаранция за участие в търг; гаранция за добро изпълнение; гаранция за авансово плащане; гаранция за изплащане на кредит на износител и други;
3. издаване на гаранции за допълване на обезпечение по заеми на малки и средни предприятия, осъществяващи научноизследователска и развойна дейност и за внедряване на тези продукти и научни разработки в индустрията;
4. други дейности, които не са забранени изрично от закона.

Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД е вписана в Търговския регистър на 14.01.2011 г. Предметът на дейност е микрофинансиране, в това число, но не само – отпускане на микрокредити, придобиване от трети лица и отдаване под лизинг на промишлено оборудване, автомобили и други превозни средства, както и други вещи/финансов лизинг/, покупко-продажба и внос на такива вещи, консултантски услуги, търговско представителство и посредничество на местни и чуждестранни физически и юридически лица, извършващи дейността си в страната, както и всяка друга дейност, незабранена със закон.

Седалището на Българска банка за развитие АД, Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД и на Национален гаранционен фонд ЕАД е гр. София 1000, район "Средец", ул. "Стефан Караджа" №10. Към 31.12.2014 г. за компаниите от Групата на ББР са работили 173 служители.

Характеристика на външната среда - Макроикономическа среда и банкова система

Въпреки че през 2014 г. страната премина през период на политическа нестабилност криза и криза на доверието към банковата система, българската икономика запази растежа, наблюдаван през последните години и дори го ускори. През 2014 г. тя регистрира растеж на физическия обем на БВП от 1,7%, който е втори по-големина за периода след 2008 г. Така през 2014 г. икономиката достигна предкризисното ниво на новосъздадената си стойност от 2008 г. За първи път от началото на икономическата криза всички отрасли на икономиката отбелязват ръст на физическия обем на бруtnата си добавена стойност. Основен двигател на растежа бе вътрешното търсене, като индивидуалното потребление отбеляза растеж от 1,8%, а бруто капиталобразуването – от 0,9%. Наблюдава се едновременно забавяне на реалния ръст както на българския износ на стоки и услуги (2,2%), така и на вноса (3,8%). Динамиката на външната търговия на страната бе силно повлияна от измененията в цените на основни стоки в неговата структура като метали, нефтопродукти и селскостопански суровини.

За втора поредна година българската икономика регистрира дефлация. Хармонизираният индекс на потребителските цени е отрицателен в размер на -2% (дек.-дек.), като по този показател единствено в Гърция от страните от ЕС 28 дефлацията е била по-висока през 2014 г. Основен фактор, повлиял за намалението на общия ценови индекс в страната, е динамиката на международните цени на основни групи стоки и най-вече на цените на горивата, хранителните необработени стоки както и нехранителните стоки (най-вече облекло, обувки и някои от стоките за дълготрайна употреба).

През 2014 г. текущата сметка на платежния баланс остана балансирана, като реализира минимален излишък от 18,8 млн. евро. За разлика от 2013 г., когато бяха реализирани високи дефицити по финансовата сметка на платежния баланс, през 2014 г. финансовата сметка завърши с положително салдо от 1954,7 млн.евра. През 2013 г. търговските банки предпочитаха да намаляват чуждестранните си пасиви пред вид високата ликвидност на системата и ниското търсене на заемни средства. През летните месеци, когато БНБ постави КТБ АД и ТБ Виктория под особен надзор, тази тенденция временно се обърна, когато търговските банки предпочетоха да върнат част от средствата си, вложени до този момент в чуждестранни активи, и да увеличат ликвидността си вътре в страната. След като ситуацията в банковия сектор се успокои, търговските банки възстановиха тенденцията да увеличават чуждестранните си активи.

Привлечените ПЧИ в България остават на ниски нива. Според предварителните данни на БНБ те са в размер на 1181,6 млн.евро или 2,8% от БВП за 2014 г. Общият платежен баланс за първата половина на 2014 г. е положителен (1909,5 млн. евро)

През 2014 г. ситуацията на пазара на труда се подобри. Прекъсна се тенденцията на намаление на заетостта, а нивото на безработица, а нивото на безработица намаля от 13,0% през 2013 г. до 11,5% през 2014 г.

Основното събитие, което повлия развитието на банковата система през 2014 г., бе поставянето под особен надзор на ТБ Корпоративна Банка (четвъртата по големина според стойността на активите в момента на затварянето) и на ТБ Виктория. Това доведе до паника сред вложителите, което от своя страна създаде ликвидни проблеми и през други търговски банки от системата. Това наложи бързи действия от страна на БНБ и правителство за овладяване на кризата. Правителството емитира извънредна емисия петмесечни ДЦК, които бяха използвани за осигуряване на ликвидност в банките със затруднения. БНБ проведе редица консултации с експерти от банковия сектор и политическите партии относно необходимите стъпки за овладяване на ситуацията. В резултат на мерките доверието сред депозитантите бе възстановено още в началото на юли.

В края на 2014 г. активите на банковата система са на стойност от 85,1 млрд.лв. На годишна база те намаляват с 612 млн.лв. или с 0,7% поради прекратяването дейността на ТБ КТБ. Привлечените средства показаха сходна динамика. Към края на 2014 г. те са на стойност от 73,5 млрд.лв. и намаляват с 354 млн.лв. спрямо края на предходната година. Обемът на брутните кредити (без тези за финансови институции) е 55,6 млрд.лв. и намаляват с 2,9 млрд.лв. спрямо края на 2013 г. Най-съществено е намалението на обема на кредитите за фирми, поради изкарването на кредитния портфейл на КТБ от статистиката на банковата система. Към края на 2014 г. кредитите за фирми са на стойност 34,3 млрд.лв. и намаляват спрямо края на 2013 г. с 4 млрд.лв. Ако от общата стойност на кредитите в края на 2013 г. се извади портфейла на ТБ КТБ, то на годишна база тяхната стойност нараства с 3,5 млрд.лв.

Към края на декември 2014 г. капиталът на банковата система е на стойност 10,8 млрд.лв. и е намалял с 326 млн.лв. през последните дванадесет месеца. Ако от данните на БНБ за капитала на банковата система за 2013 г. се извади ТБ КТБ, капиталът на банковата система се увеличава с 280 млн.лв.

Кредитите за домакинства също намаляват спрямо края на предходната година. В края на 2014 г. те са на стойност от 18,3 млрд.лв. и намаляват с 214 млн.лв. спрямо края на 2013 г. Потребителските кредити намаляват със 130 млн.лв., а жилищните кредити – с 85 млн.лв.

Към края на 2014 г. дялът на необслужваните над 90 дни кредити е 16,9%, какъвто бе техният дял и в края на 2013 г. Разходите за обезценка се запазиха по-високи спрямо 2013 г. (1,2 млрд.лв.), като увеличението им се наблюдаваше основно през втората половина на годината, след сътресенията свързани с ТБ КТБ. Банковата система реализира печалба след данъци в размер на 745 млн.лв. и е по-висока спрямо печалбата от последните четири години. Основен фактор за това е нарастването на лихвения спред и свързаното с това увеличение на нетния приход от лихви.

Преглед на дейността

През 2014 г. продължи процеса на модернизация и осъвременяване на дейността на дружествата от Групата на ББР, като същевременно се разви и бизнеса на дружествата.

Последователно се прилагат въведените процедури по организацията на ключовия бизнес на ББР – кредитната дейност. Стартирана бе нова програма за микрофинансиране с цел подкрепа на проекти на стартиращи и съществуващи микро и малки компании. Бе поставено началото на предоставянето на специализирано финансиране в подкрепа на експорта, включително и чрез съвместни програми с БАЕЗ. По този начин ББР реализира функцията си по насърчаване конкурентноспособността на българските износители.

През 2014 г. НГФ стартира изцяло нова гаранционна схема за собствен риск, базирана на портфейлен принцип на работа. Към схемата бе заявен интерес от 13 търговски банки, като интересът от банките надхвърли предвидения гаранционен лимит с 50 млн. лв. Схемата е насочена изцяло към МСП (максималната сума на гаранцията е до 500 хил. лв.). За последните две тримесечия на 2014 г. издадените по схемата гаранции достигнаха 28 360 хил.лв. По кредити в размер на 69 289 хил.лв.

През 2014 г. НГФ продължи активната си работа по издаване на гаранции в подкрепа на бенефициенти по Програма за развитие на селските райони 2007 – 2013 г. (ПРСР) и Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007 – 2013 г.(ОПРСР). През 2014 г. издадените от НГФ гаранции за пръв път надхвърлиха 100 млн.лв. и достигнаха 103 млн.лв.

На 31.10.2013 г. Управителният съвет на Българска банка за развитие АД взе решение да стартира процедура по преобразуване на МФИ ДЖОБС ЕАД чрез вливане в ББР АД. В предвид на взетото решение по вливане на дружеството в ББР АД през 2014 г. МФИ ДЖОБС ЕАД е предоставило директно финансиране под формата на финансов лизинг, кредити за инвестиции и кредити за оборотни средства в размер на 269 хил.лв. Основно дружеството администрира предоставените чрез ББР АД продукти: Кредит „Развитие“ и Кредит „Стартиращ бизнес“. През 2014г. по линия на тези продукти са разгледани общо 96 кредита, от които са одобрени 61.

Ръководството на Групата се придържа към последователна консервативна политика при оценката на риска, съответстваща на икономическата среда и специфичните характеристики на кредитния ѝ портфейл. През 2014 г. степента на покритие с обезценки на експозициите към нефинансови институции е 16,6 %, в следствие на намаление на обезценката на редовните кредити на портфейлна основа.

Към 31.12.2014 г. консолидираният финансов резултат на Групата на Българска банка за развитие след данъци е печалба в размер на 7 781 хил. лв. (2013 г.: 15 437 хил. лв.). Финансовият резултат за 2014 г. бе повлиян значително от по-високите разходи за обезценка, в общ размер от 38 653 хил. лева (2013 г.: 28 516 хил. лв.). Бяха възстановени и провизии по поети гаранционни ангажименти в размер на 2 800 хил. лв. (през 2013 г.: 7 696 хил. лв.).

Реализираният от Групата на ББР оперативен доход за 2014 г. възлезе на 60 605 хил. лв. (2013 г.: 59 284 хил. лв.) като се отчита минимален ръст от 2%.

Общите и административни разходи през 2014 г. възлизат на 12 782 хил. лв. (2013 г.: 13 185 хил. лв.) или намаление с 3%. Съществен принос за развитието на разходите през 2014г. имат: разходи, свързани с възнагражденията на членовете на УС и НС - намаление с 1 276 хил. лв.; разходи, свързани с възнагражденията на персонала – увеличение с 1 040 хил. лв.; разходи, свързани с реклама и представителни мероприятия - намаление от 547 хил. лв. Групата на ББР

продължава да поддържа най-ниското за българската банкова система съотношение на разходи към приходи, на ниво от 21.1% за 2014 г.

Към 31.12.2014 г. консолидираните активи на Групата на ББР достигат 1 894 млн. лв., което представлява ръст спрямо края на 2013 г. от 5% (93 млн.лв.).

През 2014 г. Банковата група продължи активно да развива своята дейност, подкрепяйки българския бизнес в условията на затруднена икономическа среда. Кредитният портфейл на Групата нарасна с 27,6% до 743 363 хил. лв. (2013 г.: 582 422 хил. лв.), като Групата на ББР продължи да поддържа диверсифицирана отраслова структура на кредитния си портфейл. По-голямо намаление се наблюдава в относителните дялове на секторите транспорт (минус 2,6 пр. пункта) и други отрасли (минус 3,0 пр. пункта), а ръст – в секторите операции с недвижими имоти (+ 4,4 пр. пункта) и строителство (+ 3,6 пр. пункта).

Обемът на индиректното кредитиране чрез посредничество на търговски банки (он-лендинг) към 31.12.2014 г. възлезе на 234 298 хил. лв. спрямо 385 341 хил. лв. в края на 2013 г. Спадът е резултат основно от предплащания по он-лендинг програми от предходни години. През 2014г. бе стартирана една нова програма в подкрепа на земеделски производители с размер към 31.12.2014 г. от 21 089 хил. лв.

Притежаваният от Групата портфейл с ценни книжа се увеличи до 298 975 хил. лв. (2013 г.: 162 663 хил.лв.), като преобладаващата част от него е от държавни ценни книжа. Инвестициите в ценни книжа не са сред приоритетните за Групата дейности, а големият им размер към края на 2014 г. се дължи на наличието на значителен обем временно свободни ликвидни средства.

Към 31.12.2014 г. размерът на усвоените средства от международни финансови институции е 221 065 хил. лв. (2013 г. - 268 023 хил. лв.) като продължава сътрудничеството с ключовите за Групата на ББР международни партньори. През 2014 г. ББР усвои втори и последен транш от 10 млн. евро от Банката за развитие към Съвета на Европа по Договор от март 2011 г. с общ размер 20 млн.евро. Заемът има за цел финансиране на инвестиционни проекти на МСП и микро-предприятията в България, които съхраняват работни места или създават нови такива.

През 2014 година ББР води преговори с Европейската инвестиционна банка, Банката за развитие към Съвета на Европа, Китайската ексим банка, Черноморската банка за търговия и развитие, HSBC, Хипо Ное Груп Виена, Ситибанк Европа, Международна инвестиционна банка, за предоставяне на финансиране по програми на ББР и проекти от взаимен интерес. С цел подкрепа на финансирането на българския износ, през ноември 2014 г. ББР подписа споразумение за търговско финансиране със Сумитомо Митсуи Банкова Корпорация Европа. Новото споразумение има разширен обхват на допустимите сделки като освен акредитиви, финансира и търговски сделки (включително експортни) със срок до 12 месеца. Споразумението е с лимит от 10 млн. евро.

Управление на риска

В хода на обичайната си дейност дружествата от Групата на ББР са изложени на различни финансови рискове. Тези рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на контролни механизми, за да могат да бъдат управлявани и да се избягва концентрирането на неоправдан риск. Процесът на управление на рисковете е съществен за доходността и съществуването ѝ. Основните рискове, на които е изложена Групата, са кредитен, пазарен и операционен.

Кредитен риск

Кредитният риск е основният риск, на който е изложена ББР, поради което неговото управление е основно в дейността ѝ. Управлението на кредитния риск се извършва в съответствие със Закона за ББР и с действащите законови и подзаконови нормативни актове на Република България, регламентиращи кредитната дейност, както и съгласно утвърдените международни норми и установените добри банкови практики.

В ББР функционира система за управление на кредитния риск в рамките на дейността на управление „Риск“. Кредитният риск се контролира както на транзакционно, така и на портфейлно

ниво чрез система от вътрешни контроли. Органите, които вземат решения и контролират качеството на кредитите в процеса на кредитиране в банката, са Надзорен съвет, Управителен съвет, Кредитен съвет. Органите, които контролират качеството на кредитния портфейл, са Работна група по просрочените кредити, Работна група по съдебните кредити, Работна група за текущ контрол по кредитния портфейл, Комитет по провизиите.

Банката спазва лимити за концентрация на корпоративния кредитен портфейл по икономически сектори, както и други кредитни ограничения и лимити за концентрация. Наблюдението и контролът на приетите лимити се осъществява от отдел „Кредитен риск“ към управление „Риск“ на месечна база. Освен това лимитите се вземат предвид при преглед на всяко предложение за нов кредит. В случай на превишение на лимитите за кредитна концентрация вследствие на нововъзникнала свързаност, банката се стреми да намали превишението на лимитите в най-кратки срокове. Лимитите за концентрация се преразглеждат и актуализират периодично.

Управлението на кредитния риск по поетите задбалансови (гаранционни) ангажменти от НГФ е на две нива – на ниво индивидуална сделка (гаранция) и на портфейлно ниво. Кредитният риск на индивидуално ниво се управлява съгласно вътрешните правила и процедури за гаранционната дейност, като предложението за издаване на гаранция (поемане на гаранционен ангажимент) се преглежда и одобрява от риск мениджъра на дружеството преди издаване на потвърждение за гаранция от представляващите НГФ. По гаранционната схема по ПРСР има и второ ниво на одобрение – т.нар. Консултативен комитет, съставен от представители на МЗХ и ББР, който одобрява поемане на гаранционни ангажменти над 500 000 лв. На портфейлно ниво кредитният риск се управлява чрез въведени лимити за плащане (капове), ограничаващи ангажмента на НГФ да плати до определен дял от размера на портфейла от гаранции, издадени по дадена програма към дадена банка. Последващото управление на поетия от НГФ кредитен риск се осъществява чрез процедури за мониторинг, в рамките на които фондът може да изключи от гарантирания портфейл определени кредити, които не отговарят на специфични изисквания на подписаните гаранционни споразумения.

Политиката, която МФИ ДЖОБС е възприела с цел минимизиране на кредитния риск, е да прави предварителна оценка на кредитоспособността на клиентите, както и да изисква допълнителни обезпечения по лизинговите и кредитни договори и прехвърлените права на вземания – застраховки на лизинговите активи, вписване на лизинговите договори в ЦРОЗ, поръчителство, запис на заповед и особени залози върху вземания, както и ипотека на недвижимо имущество и/или залог на движими вещи при предоставяне на кредити.

Пазарни рискове

При управлението на валутния риск Групата на ББР следва принципа за поддържане на минимални открити валутни позиции, съгласно зададени лимити. Валутните позиции не се формират със спекулативна цел, а са следствие на валутни операции, възникващи в хода на обичайната банкова дейност. Групата на ББР не извършва съществени сделки и не държи значителни открити позиции във валути, различни от евро и лев. Докато курсът на лева е устойчиво фиксиран към еврото, еврото не се разглежда като валута, носеща валутен риск за паричните потоци и финансовата позиция на Групата.

За управлението на лихвения риск се изготвят регулярни отчети за финансовите активи и пасиви, разпределени във времеви интервали според тяхната чувствителност към промени в лихвените проценти. Към несъответствията по периоди се прилага оценка за очакваното изменение на лихвената крива, с което се измерва потенциалния риск за лихвения доход на Групата.

Рисковете в операциите на паричния и капиталов пазар се управляват със система от лимити, отразяващи рисковия профил на инвестициите и определени по параметри на портфейла като контрагент, финансов инструмент, матуритет и др. Системата от лимити се преразглежда периодично, а изпълнението на лимитите е обект на ежедневно следене. Портфейлът ценни книги, формиран от дружествата от Групата с цел инвестиране на свободните средства, се характеризира с относително ниска дюрация, нисък лихвен риск и с относително ликвидни ценни книги, емитирани

от надеждни институции, т.е. нисък ценови риск. Поради отсъствието на търговски портфейл съгласно регулаторните разпоредби не е заделен капитал за пазарен риск.

Ликвидността на Групата на ББР се управлява като стриктно се следят съотношения, индикиращи ликвидната позиция по периоди. Ликвидният риск се измерва чрез прилагане на допълнителни сценарии за паричните потоци от дейността. Измерват се и се следят също така ликвидните буфери на Групата на ББР и допълнителните източници на финансиране при пазарни и идиосинкратични шокове.

Операционен риск

Управлението на операционния риск се извършва чрез стриктно наблюдение и регистриране на всички операционни събития, като събитията, характеризирани се с по-голяма честота, служат за основа на анализи на операционния риск в различни сценарии. При относително малкия брой на персонала в дружествата от Групата, операционният риск е лесно измерим и контролируем. В процеса на работа се поддържа регистър на операционните събития, който служи като база за анализ и подобрене на процесите на работа и минимизиране на условията, които потенциално биха довели до операционни събития и загуба за дружествата от Групата.

Банкови регулатори съгласно българското законодателство

В съответствие с изискванията на законите и подзаконовите нормативни актове регулиращи банковата дейност в страната, Българска Банка за Развитие следва да спазва ограничения, свързани с определени съотношения при консолидираните си отчети. Към 31.12.2014 г. ББР е спазвала всички регулативни изисквания на БНБ и българското законодателство.

В дейността си Групата следва да спазва регулаторните изисквания за капиталова адекватност и същевременно да изпълнява общите цели, заложили при създаването ѝ – подкрепа на икономическата политика на страната и развитието на малък и среден бизнес. Отчетената капиталова адекватност на консолидирана база към 31.12.2014 г. е 54.17% при прилагане на Базел 3 (31.12.2013 г.: 53,27% при тогава прилагане на Базел 3). Стойностите на покритие на активите с капиталови буфери многократно превишават нормативно изискваните нива.

Кредитен рейтинг и международна дейност

През юли 2014 г. международната рейтингова агенция „Фич Рейтингс“ осъществи своя редовен годишен преглед и потвърди всички рейтинги на Българска банка за развитие АД. Дългосрочният инвестиционен рейтинг на банката остава BBB- със стабилна перспектива, с което ББР запазва позицията си сред банките с най-висок кредитен рейтинг в страната. Краткосрочният рейтингът за подкрепа са потвърдени респективно на нива F3 и 2.

ББР продължава успешно да развива ползотворни взаимоотношения с водещи европейски и международни финансови институции чрез участието си в международни специализирани асоциации. Това сътрудничество дава възможност на банката да се ползва от най-добрите банкови практики, ноу-хау, информация за финансови продукти и да участва в тяхното разработване и прилагане.

ББР има бърз достъп до актуална, обща и специфична информация за най-новите промени в законодателната база на европейско ниво и нейното прилагане в областта на банките за развитие, като също така има възможност за пряко участие в процеса на тези промени. Членството в международните специализирани асоциации предоставя възможност и за участие в семинари и срещи на високо ниво с представители на ЕК и нейните дирекции.

От 2005 г. ББР е активен член на Европейската асоциация на публичните банки (ЕАПБ) – European Association of Public Banks. Членството в ЕАПБ спомага за обмяната на опит и най-добри практики между ББР и европейските публични банки. През 2014 г. ББР е участвала в заседания на Административния борд на асоциацията, както и в Общото събрание. ББР продължи да взима участие в работните срещи (участие в среща на Комитета по Държавните помощи) и семинари, организирани от ЕАПБ, свързани с развитието на сътрудничеството с ЕК, финансовото законодателство и прилагането на финансови инструменти през новия програмен период. ББР е участвала в обсъждането на становища по различни теми като дългосрочното финансиране,

държавни помощи, инициативи и регулации по отношение на банките за развитие и други теми. ББР участва и в международния проект ФИН-ЕН за приложението на различни видове инструменти на финансов инженеринг в страните от Европейския съюз.

ББР е пълноправен член в Мрежата на Европейските Финансови Институции (НЕФИ) – Network of the European Financial Institutions, в която влизат представители от 16 институции от различни европейски страни от 2007 г. Мисията на НЕФИ е да се подобри обмена на информация и идеи с цел улесняване достъпа до финансирането на МСП. През 2014 г. представител на ББР е участвал във всички срещи на Постоянната работна група на НЕФИ, както и на срещата на високо равнище през месец ноември в Мадрид. През 2014 г. членовете на НЕФИ активно работиха върху изготвянето на съвместни становища по значими за организацията въпроси, включително промените в правилата за държавна помощ (De minimis и General Block Exemption), нови финансови инструменти и програми, както и семинари на различни теми.

През 2014 г. ББР продължи участието си в дейността на Европейска асоциация на дългосрочните инвеститори (ЕЛТИ) – European Association of Long-term Investors. ББР е съучредител на тази организация. През ноември ББР участва в Общото събрание на Асоциацията в Прага, на което освен организационни въпроси бяха обсъдени стратегията на ЕЛТИ за 2015 г. и насоките на нейната работа. В рамките на асоциацията са сформирани работни групи по различни теми като счетоводни стандарти, енергийна ефективност и други.

ББР е акционер с 3 акции в капитала на ЕИФ и участва редовно в дискусиите на Групата на Финансовите институции-акционери, където се обсъждат основните насоки за развитие на дейността и политиката на ЕИФ.

През 2014 г. Националният Гаранционен Фонд ЕАД продължи да членува в Европейската асоциация за взаимно гарантиране (АЕСМ), в която участват 48 дружества от 24 страни от ЕС, Русия и Турция. Основна цел на асоциацията е да се подкрепят малки и средни предприятия с добри бизнес проекти, но с недостатъчно обезпечение или собствени средства. През 2014 г. г-жа Катрин Щурм, Генерален Секретар на асоциацията беше на посещение в България с цел да се запознае с работата на НГФ ЕАД и обмяна на опит от посещенията ѝ в други гаранционни фондове, членуващи в АЕСМ. През 2014 година бяха установени взаимоотношения между НГФ и Чешко-моравската банка за гаранции и развитие и бе осъществена обмяна на опит по проблеми от общ интерес – влияние на CRD IV върху гаранциите на двете институции, прилагане на правилата за държавни помощи при гаранциите, прилагане на финансовите инструменти през новия програмен период, и други.

МФИ Джобс продължи да работи като партньор на ЕИФ по европейския механизъм за микрофинансиране „Прогрес“ (дългови и гаранционни продукти). Гаранцията улеснява достъпа до финансиране на български микрофирми чрез облекчаване на условията по предоставяне на обезпечение. Тази гаранционна линия е второто споразумение между МФИ Джобс и ЕИФ и е резултат на доброто сътрудничество между двете страни.

Управление на Групата

Българска банка за развитие АД (дружество-майка) има двустепенна структура на управление, която се състои от Надзорен съвет и Управителен съвет.

Към началото на 2014 г. членовете на Надзорния Съвет на ББР са Стефан Александров Белчев – председател на НС, Диана Тонева Драгнева-Иванова – зам. председател и член на НС, Румен Андонов Порожанов – член на НС. С решение на извънредно Общо събрание на акционерите на ББР проведено на 04.07.2014 г. бе взето решение за промени в Надзорния съвет на Банката. ОСА на ББР освободи като членове на Надзорния съвет на ББР г-н Стефан Александров Белчев, г-жа Диана Тонева Драгнева – Иванова и г-н Румен Андонов Порожанов, и назначи за членове на Надзорния съвет г-жа Деница Антонова Кирова, г-н Емил Любенов Караниколов и проф. Николай Ненов Неновски. С решение на Надзорния съвет от 18.07.2014 г. г-жа Деница Антонова Кирова е

избрана за Председател на НС, а проф. Николай Ненов Неновски за Заместник – председател на НС.

На извънредно Общо събрание на акционерите на Българска банка за развитие АД, проведено на 30.09.2014 г., бе взето решение за промени в Надзорния съвет на Банката. ОСА на ББР освободи като членове на Надзорния съвет на ББР г-жа Деница Антонова Кирова, г-н Емил Любенов Караниколов и проф. Николай Ненов Неновски, и избра за нови членове на Надзорния съвет г-н Атанас Славчев Кацарчев, г-н Кирил Миланов Ананиев и г-н Димитър Кирилов Димитров. С решение на НС от 08.10.2014 г., за председател на Надзорния съвет бе избран г-н Атанас Кацарчев, а за заместник-председател – г-н Кирил Ананиев.

Към 31.12.2014 г. Надзорният съвет на ББР има следния състав: Атанас Славчев Кацарчев – председател на НС, Кирил Миланов Ананиев – зам. председател и член на НС, Димитър Кирилов Димитров – член на НС.

Към началото на 2014 г. Управителния Съвет на Банката е в състав: Димо Евгениев Спасов – Председател на УС и Главен изпълнителен директор, Билян Любомиров Балев – зам. председател на УС и Изпълнителен директор, Иван Кирилов Христов – Член на УС и Изпълнителен директор. Банката се представлява съвместно от всеки двама от тримата изпълнителни директори.

С решение на Надзорния съвет на Българска банка за развитие АД от 11.12.2014 г. като членове на Управителния съвет на Банката са освободени г-н Димо Спасов и г-н Иван Христов. Със същото решение на НС на ББР АД за членове на УС са назначени г-н Ангел Кирилов Геков и г-н Илия Василев Кирчев. Банката се представлява съвместно от всеки двама от тримата изпълнителни директори.

След така взетото решение на НС, както и във връзка с решения от проведено заседание на УС на ББР от 11.12.2014 г., съставът на Управителния съвет на ББР към 31.12.2014 г. е следният: Ангел Кирилов Геков – Председател на УС и изпълнителен директор; Билян Любомиров Балев – зам. председател на УС и изпълнителен директор; Илия Василев Кирчев – Член на УС и Изпълнителен директор. Банката се представлява съвместно от всеки двама от тримата изпълнителни директори.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240 “б” на Търговския закон между членовете на НС и УС или свързани с тях лица, от една страна, и банката от друга страна, които да излизат извън обичайната им дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл.247, ал.2, т.4 от Търговския закон, на членове на НС и УС в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е както следва:

Членовете на НС на ББР имат следните участия в капитала или управлението на други дружества:

- Атанас Славчев Кацарчев - не участва в капитала и управлението на други дружества.
- Кирил Миланов Ананиев - не участва в капитала и управлението на други дружества.
- Димитър Кирилов Димитров - не участва в капитала на други дружества. Участва в управлението на „Еврохолд България“ АД, ЕИК 175187337, на длъжност: член на УС..

Членовете на УС имат следните участия в капитала или управлението на други дружества:

- Ангел Кирилов Геков участва в управлението на Национален гаранционен фонд ЕАД, ЕИК 200321435 като Председател на Съвета на Директорите. Г-н Геков участва в управлението на „ПиСиЕй“ ООД, ЕИК 201477526 и притежава 25% от капитала на дружеството.
- Билян Любомиров Балев участва в управлението на Микрофинансираща институция Джобс ЕАД, ЕИК 201390740 като Председател на Съвета на Директорите. Г-н Балев е съдружник във „Фининвест“ ООД и притежава 99% от капитала на дружеството. Дружеството е чуждестранно юридическо лице, учредено и съществуващо съгласно законите на Обединено Кралство Великобритания и Северна Ирландия.

- Илия Василев Кирчев участва в управлението на Микрофинансираща институция Джобс ЕАД, ЕИК 201390740 като зам. председател на Съвета на Директорите. Г-н Кирчев е член на органите на управление на следните дружества с нестопанска цел: (1) Фондация „Академия 2007“ и (2) Народно читалище “Др. Христо Аджаров 2010“ – Пловдив.

ББР е едноличен собственик на капитала на дъщерните дружества НГФ ЕАД и МФИ Джобс ЕАД.

НГФ ЕАД има едностепенна система на управление – Съвет на директорите (СД), като през 2014 г. той е бил в състав от трима членове. От началото на годината СД е в състав: Димо Спасов – Председател на СД, Михаил Сотиров – член на СД и Самуил Шидеров – член на СД и изпълнителен директор.

Към 31.12.2014 г. Съветът на директорите е в състав - Димо Спасов Председател на СД, Самуил Шидеров – Зам.-председател на СД и Изпълнителен директор на НГФ и Михаил Сотиров - член на СД.

Фондът се представлява от които и да е двама от членовете на съвета на директорите заедно.

Членовете на СД на НГФ ЕАД не притежават акции на Фонда, както и нямат специални права за придобиване на такива акции.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240 “б” на Търговския закон между членовете на СД на НГФ ЕАД или свързани с тях лица, от една страна, и дружеството от друга страна, които да излизат извън обичайната им дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл.247, ал.2, т.4 от Търговския закон, на членове на СД на НГФ ЕАД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е както следва:

- Димо Евгениев Спасов е член на УС на ББР АД, ЕИК 121856059. Г-н Спасов е едноличен собственик и управител на капитала на „Алтернатива Финанс“ ЕООД, ЕИК 200833738.
- Самуил Павлов Шидеров и Михаил Петров Сотиров нямат участия в други дружества или кооперации съгласно чл. 247 ал. 2 т. 4 от Търговския закон.

След приключване на отчетната 2014 г. е настъпила следната промяна: на 03.02.2015г. с решение на Управителния съвет на ББР АД, е одобрено освобождаването на г-н Димо Спасов като член на Съвета на директорите (СД) на Национален гаранционен фонд ЕАД, и назначаването на г-н Ангел Геков за член на СД на НГФ. На 09.02.2015г., на заседание на СД на НГФ за Председател на СД на дружеството е избран г-н Ангел Геков, а за Заместник-председател на СД и Изпълнителен директор - г-н Самуил Шидеров.

МФИ Джобс ЕАД също има едностепенна система на управление - Съвет на директорите (СД), който се състои от три члена.

От началото на 2014 г. и до датата на съставяне на този доклад са извършени следните промени в състава на Съвета на директорите на Дружеството:

На 14.04.2014г. е вписана промяна в Търговския регистър, като на мястото на Мартин Емилов Ганчев – като член на Съвета на директорите бе вписан Лъчезар Лъчезаров Тодоров за нов член на СД. Костадин Божиков Мунев бе вписан като Зам. председател на Съвета на директорите.

Към 31.12.2014 г. Съветът на директорите е в състав: Билян Балев - Председател на СД, Костадин Мунев – зам. председател на СД и изпълнителен директор и Лъчезар Тодоров – член на СД.

Дружеството се представлява от които и да е двама от членовете на Съвета на директорите заедно.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240 “б” на Търговския закон между членовете на СД или свързани с тях лица, от една страна, и Дружеството от друга страна, които да излизат извън обичайната им дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл.247, ал.2, т.4 от Търговския закон, на членове на СД на Дружеството в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е както следва:

- Билян Любомиров Балев е изпълнителен директор и зам. председател на Управителния съвет на Българска банка за развитие АД. Също така г-н Балев е съдружник във „Фининвест“ ООД и притежава 99% от капитала на дружеството. Дружеството е чуждестранно юридическо лице, учредено и съществуващо съгласно законите на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия.
- Костадин Божиков Мунев и Лъчезар Лъчезаров Тодоров нямат участия в други дружества или кооперации съгласно чл. 247 ал. 2 т. 4 от Търговския закон.

След приключване на отчетната 2014 г. е настъпила следната промяна: на 16.02.2015 г. е вписана нова промяна в Търговския регистър, като на мястото на Лъчезар Лъчезаров Тодоров като член на СД е вписан Илия Василев Кирчев, който е избран и за зам.-председател на СД.

Възнагражденията, изплатени на лицата, управлявали дружествата от Групата на ББР през 2014 г., са 1 528 хил. лева.

Сделки със свързани лица и дружества под общ контрол на държавата

Собственик на ББР е българската държава, в резултат от което дружествата от Групата на ББР са свързани лица с държавните органи на Република България и дружествата, в които тя упражнява контрол. В бележка №37 към консолидирания финансов отчет на ББР за 2014 г. са представени сделките със свързани лица и дружества под общ контрол на държавата.

Стратегия за развитие и бизнес цели. Финансови цели и задачи

ББР функционира в условията на пълна прозрачност и прилага най-добрите практики в управлението и банковата дейност. Основна цел във функционирането на Банката, е да бъдат идентифицирани и анализирани сектори на икономиката, които изпитват затруднен достъп до финансиране, и да предприеме мерки за улесняване на достъпа.

Улесняването на достъпа на МСП до банковото финансиране не изчерпва основните приоритети във функциониране на ББР. Банката подпомага всички усилия на правителството за ускоряване на икономическия растеж на страната, като предоставя своята експертиза и осъществява действия във всички области на неговата икономическа политика.

Търговската политика на ББР ще запази двата подхода за оказване подкрепа на МСП сектора в страната – директното кредитиране и индиректните програми. В допълнение, банката ще се придържа стриктно към основните си принципи:

- Допълване на пазара и дистанциране от конкуренция с търговските банки;
- Провеждане на либерална ценова политика при адекватно покритие на поетите рискове.

По отношение на директното кредитиране банката ще доразвие фокусирани продуктови линии, акцентиращи върху проблемни и нуждаещи се от подкрепа сфери на дейност на МСП. В тази връзка приоритети са предекспортно, експортно и мостово финансиране. Традиционно банката ще продължи да предоставя финансиране за малкия и среден бизнес, при удължена първоначална срочност и релаксирани изисквания към обезпеченията.

Отчитайки спецификите, както на продуктовете линии, така и обстоятелството, че Банката развива лимитирана по мащаб мрежа от представителства, цитираните приоритети ще бъдат реализирани при използване на всички структури, в т.ч. и чрез създаване на предвиденият от ЗББР фонд за капиталови инвестиции.

Ключов приоритет на търговските усилия на банката ще бъде развитието на програмите за индиректно финансиране на МСП сектора. Предлагащите програми ще бъдат значително разнообразени, в т.ч. като тематична насоченост и срочност. Ще бъдат разработени продуктови линии с по-голяма гъвкавост по отношение на матуритетна структура, лихвени равнища и пр., което да допринесе за по-лесното им адаптиране към динамичните пазарни условия, а оттук и до изискванията на банките-партньори. Основен акцент ще бъде съчетаването на предоставяне на ресурс с адекватно на целите на ББР споделяне на риска. Банката счита, че в условия на висока ликвидност на банковия сектор поемането на инкременталния риск (допълнителният риск, който възпира търговските банки от финансиране), съвместно с банките партньори, би било ключов фактор за успеха на индиректните програми.

ББР ще взаимодейства с органите за управление на оперативни програми в България, като идентифицира съществуващи проблеми при финансирането на конкретни мерки и ще предлага решения за тяхното отстраняване, в т.ч. конкретни форми за финансирането им. С ускорен темп ще бъдат осъществени консултации с цел адекватното вписване на ББР в цялостния модел на управление на публичния ресурс, в подкрепа на развитието на реалния сектор. Банката счита участието си в него като съществена стъпка в повишаването на ефективността на мерките в подкрепа на българската икономика.

Основни, стратегически цели и политики на банката в хоризонт 2015-2018, ще бъдат както следва:

- Преструктуриране на актива, с цел постигане на доминиращ принос на индиректното финансиране за сектора на МСП. Целевото съотношение на индиректно към директно финансиране е 60:40;
- Провеждане на устойчив процес за формиране и развитие на целеви продуктови линии, в рамките на двата основни подхода за финансиране на МСП;
- Консервативна оценка на поетите рискове и поддържане на високо ниво на покритие на проблемните вземания с провизии.

В рамките на стратегическия хоризонт (2015 - 2018г.) основен компонент на активите, с дял от 57%, ще бъдат вземанията от банки, възникнали по линия на програми за индиректно финансиране на МСП. Експозицията на Банката към реалния сектор, възникнала чрез директно кредитиране, ще съставлява 39% от активите.

Банката възнамерява съществено да разнообрази източниците на финансиране. Очакванията са за увеличение на облигационните инструменти във формирането на пасива. По същество Банката ще реализира облигационна програма, която ще бъде балансирана по отношение на международния и местен пазари.

ББР ще продължи да подпомага инициативи на българската държава в подкрепа на икономическото и социално развитие на страната. Конкретно през 2015г. банката ще подпомогне осъществяването на Програма за саниране на многофамилни жилищни сгради.

Чрез дъщерните си дружества Групата на ББР ще продължи да разширява спектъра на услуги за МСП, като НГФ ще развива както администрирането на целеви гаранционни програми за определени стопански сектори, така и гаранционна дейност за свой риск. Предстои и създаването на предвидения в закона за ББР фонд за капиталови инвестиции.

На 05.03.2015г. УС на ББР АД отмени взето решение от 31.10.2013 г. по отношение на вливането на МФИ ДЖОБС ЕАД в ББР АД. В резултат МФИ Джобс ЕАД ще продължи да съществува като самостоятелно специализирано дъщерно дружество с цел осигуряване достъп до ресурс за микрокредитиране.

Събития след датата на баланса

В периода между датата на баланса и изготвянето на този доклад не са настъпили събития имащи съществено отражение върху изложените в доклада факти.

Декларация на ръководството

Ръководството на банката декларира, че приложеният годишен финансов отчет отразява достоверно имущественото и финансовото състояние на Групата на ББР към края на 2014 г., както и определянето на финансовия резултат за годината в съответствие с действащото законодателство. Използвана е подходяща счетоводна политика, която е прилагана последователно. Направени са необходимите преценки, в съответствие с принципа на предпазливост, при съставяне на годишния финансово-счетоводен отчет към края на годината. Ръководството последователно използва приложимите счетоводни стандарти и годишния финансов отчет е съставен на принципа на действащо предприятие.

Ръководството на банковата група полага усилия за поддържане на подходяща счетоводна система, която отговаря на действащите счетоводни стандарти. Годишният финансов отчет разкрива състоянието на Групата на ББР с разумна степен на точност.

Предприети са всички мерки за опазване активите на дружествата от Групата на ББР предотвратяване на измами и недопускане нарушаване на законите в страната и наредбите на БНБ за регулиране на банковата дейност.

Настоящият доклад за дейността е приет на 31.03.2015 г. от УС на ББР и е подписан от:

ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ДИРЕКТОРИ:

Ангел Геков

Билиан Балев

Илия Кирчев

